Ο Παπαγεωργίου και ο ...”΄Υμνος” του

Αν η συσκευασία είναι όντως όσο σημαντική όσο το προϊόν το οποίο περιέχει, τότε ο Βαγγέλης Παπαγεωργίου θα πρέπει να νιώθει διπλά ευτυχισμένος από την νέα του δουλειά. Και το λέμε αυτό απλά γιατί τόσο το περιτύλιγμα όσο και το... κυρίως πιάτο είναι όχι μόνο ικανοποιητικά αλλά εξαιρετικά, τόσο ως ιδέα όσο και ως ολοκληρομένη προσπάθεια.

Το μεν πρώτο - πέρα από την καλαισθησία του καλλιτέχνη που το σχεδίασε - έρχεται “πακέτο” με ένα ιδιαίτερα επιμορφωτικό συνοδευτικό βιβλιαράκι, στο οποίο ο Παπαγεωργίου επιχειρεί να ρίξει φως σε κάποιες - σχετικά -άγνωστες πτυχές της Ελληνικής μυθολογίας και δη των Ολυμπιακών Αγώνων της αρχαιότητας, με τις πληροφορίες να είναι δωσμένες τόσο στα Ελληνικά, όσο και στα Αγγλικά αλλά και στα... Κινέζικα, παρακαλώ.

Όσον αφορά το δεύτερο, έχει ως σημείο εκκίνησης αρχαία ελληνοπρεπέστατα στοιχεία, στην συνέχεια “τσιμπά” στοιχεία από τον Κινέζικο πολιτισμό για να απογειωθεί εν τέλει - με λίγη βοήθεια από τα φωνητικά του Δημήτρη Χαρέμη και της χορωδίας που τον συνοδεύει - πάνω από σύνορα και νοητά όρια, και να ατενίζει αφ’ υψηλού τους Ολυμπιακούς Αγώνες που διεξάγονται τις μέρες μας στο Πεκίνο.

“΄Υμνος στους Ολυμπιακούς Αγώνς της Κίνας” λοιπόν. Ως είθισται η όλη προσπάθεια ξεκίνησε μάλλον... κατά λάθος. Άλλωστε η ιδέα έχει τις ρίζες της σε ένα θεατρικό που ετοίμαζα ο Βαγγέλης Παπαγεωργίου - ο οποίος για τις ανάγκες της έκδοσης του συγκεκριμένου δίσκου έγινε... ΕΥάγγελος (το πιάσατε ελπίζω το υπονοούμενο) - και το οποίο έμεινε στην μέση όταν η Κινέζικη παροικία της πόλης μας ζήτησαν από τον ίδιο να συλλέξει παραδοσιακά Ελληνικά τραγούδια για το Φεστιβάλ που έκαναν στο Seymour Centre στο Νιούταουν. “Τους αντιπρότεινα να γράψω - εφόσον βέβαια συμφωνούσαν και εκείνοι - ένα original τραγούδι για τους Ολυμπιακούς” θυμάται ο Παπαγεωργίου. “Το πρόβλημα ήταν ότι η παράσταση ήταν προγραμματισμένη για ένα μήνα μετά, κάτι που τους έκανε σκεπτικούς σχετικά με τον αν θα μπορούσα να τελειώσω ένα τραγούδι μέσα σε τόσο μικρό χρονικό διάστημα”. Την επόμενη μέρα ο Παπαγεωργίου είχε έτοιμους τόσο τους στίχους όσο και την μουσική του “΄Υμνου στους Ολυμπιακούς Αγώνες της Κίνας”!

εν Κατακλείδι

Γράφει ο Σάββας Λιμνατίτης slimnatitis@optusnet.com.au

Παράλληλοι δρόμοι

Όπως ό ίδιος ομολογεί, οι στίχοι του ΄Υμνου επηρεάστηκαν κατά πολύ από την έρευνα που είχε κάνει για το θεατρικό που ετοίμαζε και με το οποίο θα επιχειρούσε ένα παραλληλισμό ανάμεσα στον Ελληνικό και τον Κινέζικο πολιτισμό. “Από τις έρευνες που είχα κάνει, είχα ανακαλύψει πως υπήρχαν τέσσερα ιστορικά πρόσωπα με το όνομα Ηρακλής”, εξηγεί. “Ο πρώτος εξ αυτών - ο Ηρακλής ο Ιδαίος - ήταν εκείνος που δημιούργησε τους Ολυμπιακούς προς τιμή του Δία. Μετά από αυτή την ‘ανακάλυψη’ άρχισα να ξεφυλλίζω εγκυκλοπαίδειες και λεξικά μυθολογίας, μέχρι που έφτασα στα συμπεράσματα τα οποία παραθέτω στο ένθετο βιβλιαράκι του CD”.

“Βρήκα στοιχεία” συνεχίζει ο ίδιος “που αποδεικνύουν ότι ο Ηρακλής ο τρίτος είχε φτάσει μέχρι την Μεσοποταμία. Εκείνο που με εντυπωσίασε είναι το πως όλοι αυτοί οι μύθοι ‘χρεώθηκαν’ στον ίδιο Ηρακλή”. Σύμφωνα με τον Παπαγεωργίου, ο τρίτος Ηρακλής είχε φτάσει όχι μόνο μέχρι την Μεσοποταμία αλλά και μέχρι την Ινδία και την Κίνα. “΄Ηταν τα αχνάρια αυτού του Ηρακλή που ακολούθησαν τόσο ο Διόνυσος όσο και ο Αλέξανδρος” συμπληρώνει.

“Οι συγκεκριμένες διαπιστώσεις με έκαναν να διερωτηθώ τι ακριβώς άφησε πίσω του αυτός ο Ηρακλής. Βρήκα λοιπόν πως στην Κινέζικη μυθολογία υπάρχουν πολλές αναφορές στον αρχαίο Ελληνικό πολιτισμό. Όταν λόγου χάρη μιλούν για τον Φου Χι, ουσιαστικά αναφέρονται στον δικό μας Ερμή. Που να βρεις τέτοια στοιχεία σε άλλον πολιτισμό; Άρα έχουμε επαφή από τότε.

Υπάρχει όμως όντως επαφή μεταξύ των αρχαίων Ελληνικών και Κινέζικων πολιτισμών ή πρόκειται απλά για μοντέρνες “ανακαλύψεις”; Ο Βαγγέλης Παπαγεωργίου ψηφίζει ανεπιφύλακτα την πρώτη εκδοχή. Θυμίζει μάλιστα πως η Ιωνία συνόρευε με την Κίνα. “΄Οταν μιλάμε για αρχαία Ελλάδα, δεν αναφερόμαστε μόνο στην Αθήνα, την Σικελία και την Μικρά Ασία, αλλά την Ιωνία” εξηγεί. “Επειδή έχω νύφη Κινέζα η οποία ονομάζεται Γιουν, αναρωτιόμουν συχνά τι ακριβώς σημαίνει το όνομα της. Σημαίνει πολύ απλά Ιωάννα, όνομα το οποίο έχει τις ρίζες τους στην ονομασία της Ιωνίας”,

Την ίδια ώρα πάντως ο Παπαγεωργίου δηλώνει επιφυλακτικός από τα αποτελέσματα της μίνι έρευνας του. Όχι γιατί δεν εμπιστεύεται τις πηγές του αλλά και την δική του ικανότητα να ξεχωρίσει το ιστορικά ορθό κείμενο από την παραφιλολογία. Απλά και μόνο επειδή, όπως δηλώνει “είμαι μουσικός και όχι ιστορικός”. Επομένως η επόμενη ερώτηση είναι και επιβεβλημένα μουσικής μορφής. Πως προσέγγισε εν τέλει ο Βαγγέλης Παπαγεωργίου την μουσική επένδυση του “΄Υμνου” του; Χαμογελά. Λες και έφυγε ένα βάρος από τους ώμους του. “Εγώ δεν έχω καμιά δουλειά με όλα αυτά (τα ιστορικά στοιχεία). Απλά καταγράφω αυτά που διάβασα. Ο δικός μου ρόλο είναι μουσικός. Και εκεί παίρνω την ευθύνη για τα όσα έχω κάνει. Με ποια μουσική λοιπόν να ντύσεις τους συγκεκριμένους στίχους; Όπως αποδεικνύει η ιστορία, η πρώτη μουσική που ακούστηκε στον κόσμο ήταν γραμμένοι στο πεντατονικό σύστημα”

Σύμφωνα πάντα με τον ίδιο το συγκεκριμένο σύστημα μουσικής γραφής συναντιέται στην μουσική της Ηπείρου, ενώ παράλληλα ο πρώτος ναός - τουλάχιστον από εκείνους που σώζονται μέχρι τις μέρες μας - αποκλειστικά αφιερωμένος στην μουσική βρίσκεται στην Αρχαία Δωδώνη. “Το πεντατονικό σύστημα όμως υπάρχει και στην Κίνα. Επομένως υπήρχαν από τότε μουσικές σχέσεις μεταξύ Ελλάδας και Κίνας”. Ξεκίνησε λοιπόν να γράφει σε πεντατονικό ρυθμό με απώτερο σκοπό το τελικό αποτέλεσμα να θυμίζει έντονα αρχαιοελληνική σύνθεση. “Ξεκίνησα από την πεντατονική και στην συνέχεια συμπλήρωσα Κινέζικα στοιχεία. Και κατέληξα στο τέλος με... ηπειρώτικη μουσική”.

Το CD

Στο CD υπάρχουν πέντε συνολικά κομμάτια. Ξεκινούμε δηλαδή με τον “Υμνο στους Ολυμπιακούς Αγώνες της Κίνας”, το οποίο ερμηνεύει ο Δημήτρης Χαρέμης με την συνοδεία χωρωδίας αποτελούμενη από τους Φελίσια Χάρις, Ειρήνη Γρύλλης, Καθερίν Πρινέα, Μαρίνα Θηβαίου, Τζοάν Μέισον και ό ίδιος ο συνθέτης, και συνεχίζουμε με απαγγελία των στίχων σε Κινέζικα (Τίαν Τζου Πιγκ), Αγγλικά (Μπράιν Ντέιβις) και Ελληνικά (Ευάγγελος Παπαγεωργίου) και τελειώνουμε με την ορχηστική έκδοση του “΄Υμνου”.

Όσον αφορά τους συνεργάτες του, ο Παπαγεωργίου δηλώνει πως “΄έστω και ένας να έλειπε από αυτούς, ο δίσκος δεν θα μπορούσε να τελειώσει”.

Η προώθηση

Η έκδοση δίσκου - έστω και αν η εμπορική εκμετάλλευση του δεν έχει καν περάσει από το μυαλό του Παπαγεωργίου, όπως ομολογεί ο ίδιος στην συνέχεια της συνομιλίας - απαιτεί και το απαραίτητο τρέξιμο. ΄Ετσι λοιπόν από μουζικάντης ο Παπαγεωργίου βρέθηκα ξαφνικά να διαπρέπει σε ρόλο... μαραθωνοδρόμου. Βάζει τα γέλια. “Ξέρεις, κατά την διάρκεια των αρχαίων αθλητικών αγώνων, υπήρχαν παράλληλα και διαγωνισμοί μουσικής” εξηγά. “Υπήρχαν μάλιστα δύο τύπου συμμετέχοντες: οι χρηματίτες οι οποίο πληρώνονταν για την συμμετοχή τους, και οι στεφανίτες οι οποίοι βραβεύονταν με στεφάνι”. Σε τελική ανάλυση ποιος ρόλος ταιριάζει καλύτερα στην δική του περίπτωση; “Μα ασφαλώς αυτού του στεφανίτη” δηλώνει χωρίς δεύτερη σκέψη. “Αφού μάλιστα οι μοντέρνοι Ολυμπιακοί δεν συμπεριλαμβάνουν διαγωνισμούς μουσικής, παίρνω μόνος μου το στεφάνι, το βάζω στο κεφάλι και αρχίζω να τρέχω!”.

Τον ρωτώ τι ελπίζει να καταφέρει με την έκδοση του συγκεκριμένου δίσκου για να εισπράξω ένα μεγαλοπρεπέστατο ‘τίποτα’. “Θα ήθελα να ευχαριστήσω αυτό τον άνθρωπο (σσ τον ιδιοκτήτη του Georges Mediterranean Bar & Grill, ο οποίος είναι και ο χορηγός της όλης προσπάθειας) που μου έλυσε τα χέρια, αναλαμβάνοντας όλα τα έξοδα. Χωρίς αυτόν θα είχα σταματήσει”. Πρωταρχικός στόχος του Βαγγέλη Παπαγεωργίου είναι να διανείμει τον δίσκο του εντελώς δωρεάν σε ανθρώπους της τέχνης και των γραμμάτων και στην συνέχεια θα αποφασίσει τι θα κάνει με τα κομμάτια που θα μείνουν.
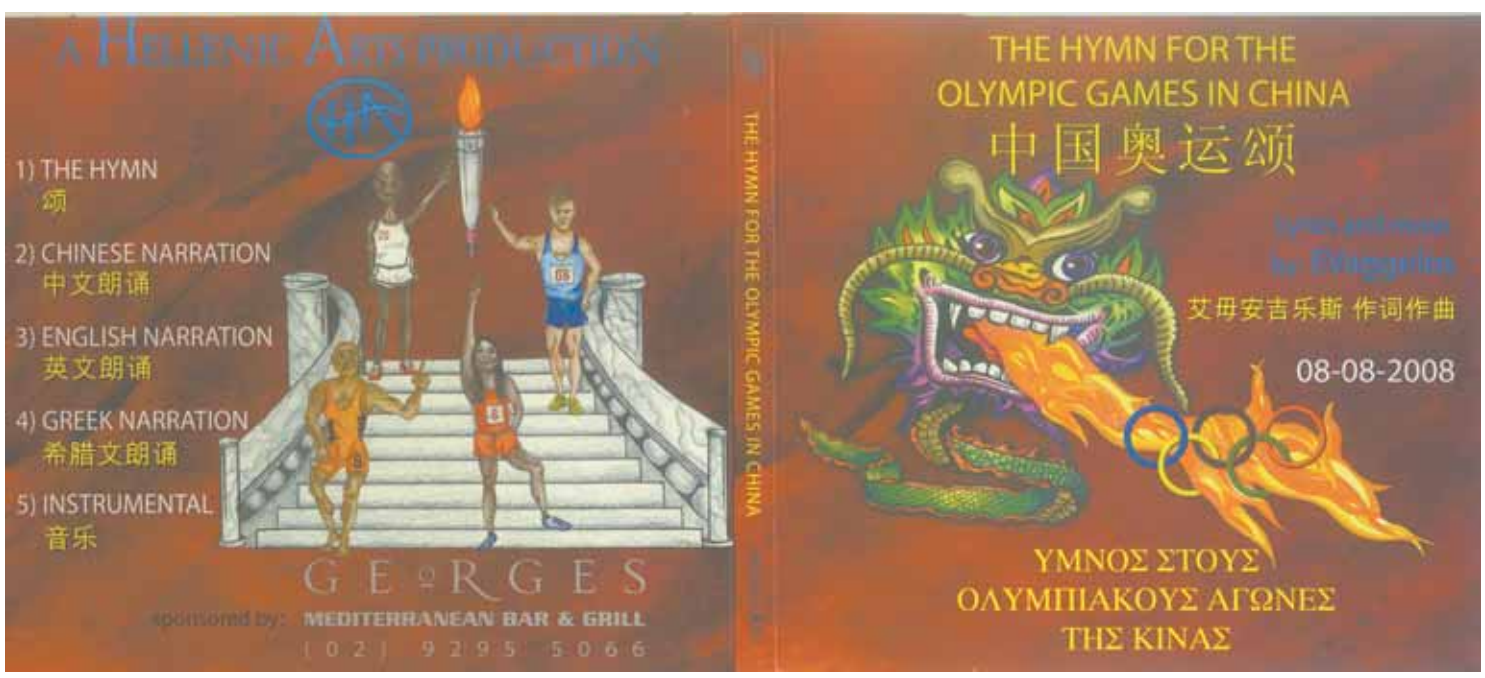
Δυστυχώς για τον ίδιο, η έκδοση του δίσκου - τόσο ως ιδέα όσο και ως τελική παραγωγή- ήρθε σε μια εποχή που οι υπεύθυνοι της Ολυμπιάδας του Πεκίνου ήταν ανύμποροι να εκμεταλευτούν - και εμπορικά - την συγκεκριμένη έκδοση. Το λέμε αυτό γιατί το σχετικό δισκάκι έχει ήδη σταλεί στους εν Κίνα υπεύθυνους, οι οποίοι εντυπωσιάστηκαν μεν με τις προσπάθειες του Παπαγεεωργίου, δήλωσαν δε πως δεν έχουν τον απαιτούμενο χρόνο προκειμένου να κυκλοφορίσουν τον δίσκο για μαζική κατανάλωση, πόσο μάλλον να τον προωθήσουν και να τον διαφημίσουν στο παγκόσμιο κοινό.